

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

ADMINISTRACIÓ:

St. Bernat, 5, Pral.-2.^a
CIUTAT DE MALLORCA

(Administrador: Juan Riutort.)

LA AURORA

¿A ON LA VENEN?

A Manacor: Ca-mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria de N.º Ernest Frau, Bros-a.—Llibreria Amengual y Muntaner.

Surt cada dissapte per donar ventim i altres herbes an es qui s'ho guany

Un grapat d'embuis

un enfilai de preguntes

Sa revista *Neu Age*, que se publica a Londres, va sortir s'altra diassa amb un article en forma de carta, en que posa ben a les clares es sistema que tenen es inglesos per embuiar fil sobre ses coses de sa guerra.

Diu així:

Molt Sr. meu: Un lector distret ¿pot fiar-se de s'Oficina de sa Prens, d' aquesta oficina creada per infomar els periòdics inglesos?

Ja fa set mesos que feim guerra a n'ets alemanys, i durant aqueix temps, gracies a sa doble informació diària, tenien dues victories cada dia una es demati i s'vespre.—I ets alemanys, ja e-hu crec, anaven ferm de rota batuda, de manera que a n'es meu entendre, no me devia quedar cualque alemay refuat i amb s'aumut p'es cap, enfore... mes allà de ses fites d'aqueix mon.

¿Com s'explica que Alemania tengue casi tota la Bèlgica, una bona part de France i ademés tengue retuts ets inimics de cada part d'es seu imperi?

No se quantes vegades he vist escrit amb lletres grosses de motlo que s'Exèrcit alemány estarà tancat dins un anell de ferro. Jo sempre cercava lo que venia després. Perque, ¿qué fa un anell de ferro després d'haver tancat un Exèrcit? s'esta a la poltrona i deixa partir aquell Exèrcit? si no, ¿que fa?

¿Com s'entén que Alemania i Austria sequesquen com antes, després de morir de fam, després de grans revolucions interiors, després d'haver reinat la desunió i trobarse amb un estat molt decaigut? Per ventura saben conservar-se sanes i fortes just tastant l'aire del cel? si es així, i no poriem sobre aqueix secret? Mos convendria molt si seguim vencent com fins ara.

¿I com va esser qu'arribaren a parar a Alemania aquella partida de mils de prisioners inglesos i aquells 400 autobuses, sense haver girat cap peu?—I tot aquell calaportal ha anat allà tot-sol o es prisioners s'en dugueren ets autobuses, o viceversa?

¿Com se pot arribar a comprendre que la petita i valerosa Servia haja destruit i retut una partida de vegades s'Exèrcit austriac, quant se veu que ets austriacs, ara mes que mai se mostren tan valents que, mentres que Servia demana auxili, cridant que se mor de fam, i que tot es seu terror está ple de cadàvers d'hombres, dones i nins, assassinats per la barbarie austriaca?

¿Per qué encara treu tant d' foc p'es caixals s'Exèrcit Imperial després d'haver estat aniquelat per belgues a n'es principi de sa guerra, després qu'els aliats el destrueixen per s'Octubre, i després d'haverlo destroçat completament es russos p'es Novembre? Una obstinació com aquesta com que no estigue molt be, lo mateix que s'obstinació del Konprinz de no quedar mort.

Un alemany, i sols un alemany pot segurament comendar després que haja estat ferit mortalment una vegada, i després d'haver estat mort i enterrat dues vegades.

¿I aixó que deu esser un mal vici que tenen ets alemanys i austriacs no voler quedar morts?

¿Dins quin cervell pot quebrer qu'el

Kaiser en quinze dies va sortir d'una postració nyrviosa, febre, costipat, pulmonia doble i d'una operació perillosa, i tenir una salut millor que mai?

I sa Catedral de Reims quant se va recostitui?—Perque fa un parei de dies que vaix llegir que ets alemanys l'havien esbucada, quat fa ja un parei de mesos que mos deien que no havia quedat una pedra demunt s'altre.

Com es vel-le!!!

F.

¡Aqueis Socialistes...!

—Però què dianxes deu tenir mestre Antoni tan alegre?—deien es veinats.

—Ja hu veureu—responia éll—i llavonses me direu, si ès cosa que convé esser socialista, o no.

I amb aquesta resposta les me deixava amb mig pam de boca badada; sabien que era socialista, però no sabien que pensar-se de s'alegria desacomunada de mestre Antoni.

Fins i tot se dona s'estrenyava com estava tan xalest aquell dia, i éll fent una mitja riaie, li digué:—Idò s'apigues que, es nostro senyó m'ha dit que, s'ha comensat a fer sa repartició de bens per igual; i segons he pogut veure, mos tocará una corderada de terra bona, pero bona, veinada des cortonet que tenim.

—Ja era ben nessesari que le fessen—digué sa dòna—mira que, noitros no teniem altre coseta més qu'aquest bostinet, que nos deixá ton pare.

—Mira—digue mestre Antoni—que, es nostro senyó m'ha cregut, ja li tenia dit jo que, nos donás una pessa de per allà...Sobre tot, jo estic molt content.

—Jo també—digué ella—així mateix ès cualque cosa.

—Què sols no has comprat carn?—digue mestre Antoni.

—Vés, i compre tres o quatre kilos de bou, i fèrem una vega, que avui nos ha vengut una bona xaripa i hem de fer sa festa cumplida.

—Ohohoho! bou, bou hem de menjar bou,—deien ets seus atlotets,—com sentiren alló.

—Ue!—digué son pare—sapiguèu que son ets socialistes que fan tot aixó—Visquen, idò, es socialistes, qui nos envien bou—deien ells.

—Jajajaj, i cualque coseta més—digué son pare.

—Si no hi ha rès com ets socialistes—deia a sa dona.

—Ja hu ferán an aixó es capellans, tú qui encare creus amb ells.

—Nó,—responia ella—tens raó que no hu farien.

—Si no hi ha rès com es socialisme—deia, ensenguent sa pipa.

—Bono...fé lo què t'he dit, i prepara un bon diná; i jo m'en vatx an es circol socialista i ara nos dirán lo que ha tocat a cada cual—digué, i se'n aná.

Tot alegre passava p'es carré, fent una escamesa de lo més agradosa a totom, que topava.

—Però què dimonis, tens, mai t'havia vist tan alegre—li digué un amic seu.

—Homo,—li respongué éll—ido, si hu vols sabre, tant me es, si hu tens

per tú, com si e-hu espargéis, es socialistes han fet se repartició de bens a tots per igual, i a mi m'ha tocat una bona corderada de terra ben plena de ametlers i figueres.

—Recorante miscles—digué aquell—i es cert?

—Vaja, no hu sé ben cert, però es ben segur per lo que he vist—digué mestre Antoni—ara me'nvaig cap an' es nostro café, que allà mos ho han de dir are mateix.

Es beneis,—deia s'amic tot astorat—jo estava de fer-mí.

—Sabs que vius d'enrrera tú encara—li contestá—no te'n donarán, no, de terra es capellans, per molt que les aguantis sa coa.

Ja tens rahó.

—Bono....—digué mestre Antoni, pegant un toquet demunt s'espalla d' es companyó, tot respirant alegria—fins mes tart,—i ja es partit.

—Adeu—digué aquell, i també ja ha prés per avall i, ja hu crec, a totom que topava:

—que no sabeu aixó? les deia.

—Que cosa?—responien

—Que a mestre Antoni sabaté es socialistes li han donat una corderada de terra.

—Per aixó—deian aquelles dones—aquest cote anava tan alegre, mira-hu—lo an aquest sabateretxo que sols no poria rovegar de poca forsa que tenia an es barrám, perque no poria menjar a mitj budell, are se posará un por milló.

Devers la una va tornar venir mestre Antoni; com sentien ses seus potades, aquelles veinades surtien an es portal, per demanli com li havia anat; ell, aquelles dones quedaven com e beneites, quant el m'afinaven; perque antes tan alegre i ara feia una carussa, que hauria feta por an en Berrufet, i tot. Que devia haver estat?

—I qu'es estat, mestre Antoni—s'atreví una a dir-li.

Vols callar. li contestá per tota resposta,

—Ja l'hi ha anat tort—deien aquelles dones mirau, mirau, quins pulissons que son aqueis socialistes.

I mentres ell posava peu dins caseua, aquelles dones s'aturaven an es portal de ca mestre Antoni, per veure que diria a sa seua dòna. Sa seua dòna quant el va sentir entrar, li surt al encuante tota rient.

—Com ha anat, Antoni?—li digué.

—No'm digues res que no hi veig de rabia, mal fessen...

—Però digués qu'ès estat, veiam—deia se dona—no t'enfadis.

—No t'enfadis, me dius tú? si en lloc de donar—me sa corderada que m'havien promesa, m'han pillat es cortonet que tenia.

—Però que me dius?—deia ella.

—Lo que sents—responia—es pobre cortó que teniem encare el mos han hagut de pendre aqueis bruts, farsantes, poques vergonyes.

—Bona lliadó t'han dada—deia se seua dona dolorida—mira-les a ses promeses.

—Sí, tens raó, bona lliadó; em valdrá per avís, nom'hi tornarán veure amb ells.

Amb aixó aquelles dones qu'escoltaven a defora ja estaven satisfetes, s'en anaven sense riure gens, perque allò no les n'havia feta cap de riaia, però s'en duien aquella lliadó ben apresada i dispotes a mostrar-le an els seus marits. I mestre Antoni, no hi importa dir-

ho, se'n va aprofitar molt bé d'aquell mal pas que li feren, se va fer borrar des socialistes juntament amb uns quants de companyeros seus.

Si es socialistes mostrassen lo que son, que pocs serien els obrers, que volguessin seguir-los.

RUP.

Particular

D. ANDREU FERRER.—Ja frissam de llegir ses cançonetes populars menorquines de que mos parla. Es centre de suscripcions «Ferrer y Sureda» d'Artá pot contar amb la corresponsalia de LA AURORA i encare gracies. Se servirà la suscripció que mos indica. LA AURORA no coneix sa miseria, gracies a Deu; emperò encare duria una vida més polent si fossen més els que, com V., se saben entusiasmar per les coses amb un entusiasme práctic ¡Benissim, Sr. Ferrer!

D. A. CAIMARI.—Mos n'ha succeïda una com un covó. ¿Sab aquell article literari que mos va enviar que me pens que se titulava *Missa Nova*? Idò mos ha desaparecut. L'hem cercat fins i tot per devall es llit, hem resat es Parenostro a Santa Elena i ¡ni per aquestes! ¿Vol fer el favor de premer un poc s'oliva i tornar-lo escriure?

FIL-I-FIL.—Lo mateix mos ha passat amb la vostra derrerera *Carta Desclosa*. ¡Ja vos promete'm anar-hi més alerta un altre pic a extraviar papers! Per aquesta vegada premeu també s'oliva i tornau-la escriure a sa *arta* ditxosa. S'oliva, de *oliva oliva*, ès aquesta especie de grop que vos i jo i tot homo nat de dona passetjam entre seia i seia.

EN XARRAINE.—¿Altra no vos ne va contar Na Margalideta de rondaia? Idò, sant homo, que esperau a posarla a un paper i enviar-la-mos?

ES VEINAT DES LLENTENÉ.—¡Ue! ¿I que no recordau s'obligació que vareu contreure d'enviar-mos recapte cada setmana? ¡Meam si vos haurem de dir homo de mitja paraula!

A S'AUTOR D'UNA DÉCIMA DESBARATADA.—Agráim es vostro trabai; pero no'l publicarem perque posa en berlina un personatge que ja's mort i no mos agrada riure-hi amb sos morts.

RUP.—¡A la fi heu tornat donar proves de vida! En-horabona.

H.—¿Ja no teniu més *Defenses*? ¿O ja heu tornat refermar es *veraneo*? ¡Mirau que bé la-hi celebrau amb solemnidat a un estiu!

S. G.—Vos tenim apuntat an es llibre des feners. Procurau agontar la mestra.

FAR.—Si vos anomenasseu *Clar* serieu una mentida en moviment, diuen els caixistes, tan embuiada es sa vostra lletra. ¿No té remei aixó?

D. BARTOMEU FERRÀ.—Conformes i contentíssims. Li enviarem ses proves i V. que s'entengui amb el Sr. L. que ès de sa nostra absoluta confiança.

De tots affm. en Cristo,

LLUC DE LA AURORA

Qui's sabatè fa sabates,
qui's capellà Missa diu,
qui's hortolà reg d'estiu,
qui's bugader que llev taques.

Es Bal·le del Cel

(D'en Clavarana)

Germanetes, com s'arreglen permanent tanta gent?— demanava jo un dia a sa Superiora d'una casa de veiets desamparats, aon se donava cobri a una cinquentena de veiets, ab tot es maquinari espenyat, menos es qui servia per coure es menjar.

—Oh! me va dir— noltros tenim un banquer molt poderos qui mos proveeix de tot quant havem de mester.

—Que vol dir, un banquer!

—Ido sí, el gloriós San Jusep, es Bal·le del Cel. Val·lo t'allà ab sa vara amb sa mà. Ara du penjada p'es coll un conte d'uns parei de mils de reals qu' havem de mester per engrandir aquesta casa perque e-hi capin mes veiets,

—Ave Maria Purissima! I li penjen a n'es coll ses peticions?

—Ja e-hu vou. I quant en lloc de dobles havem de mester farina, carbò, monjetes, arroç o cualsevol altre cosa feim lo mateix: li posam sa mostra davant, i ell se cuida de dur-ho.

—Com pot ser això? vaix dir mentres me girava darrera per estar mes segur.

Així era; devora es portal d'aquella casa caritativa hi havia una imatge qui representava a n'el gloriós S. Jusep amb so Nin a n'es braç i ab sa vara florida; devora ell hi havia una grapedeta d'arroç i ciurons, senyal infalible que feien falta d'aquells comestibles.

Molt me feu riure aquell piatòs enginy, i me vaix posar sa mà a sa butxaca per ajudar a s'espòs de la Verge Maria a sortir d'es compromís; i segons me digueren aquelles Germanetes dels pobres, a vegades per obligarlo a escoltar ses peticions, l'estrenyen de pasos com se poria fer amb cualsevol qui estiguès obligat a satisfèr un deute.

Es primer grau consistia en llevarli sa vara; i es segon en prendre-li el Bon Jusep.

—I es tercer? vaix dir jo.

—Ah! a n'aqueix ja no mos hi deixa arribar, contestaren ses Germanetes ab sa mes gran seguritat. Quant ets apuros arriben a s'estrem, sempre cumploix com ell qui es.

—Però, i en tantes cases com tenen espargides per el mon, no ha succeït qualque vegada haver de despatxar es veiets per falta de recursos?

—Aixó jamai. Ni ha succeït ni podria succeïr en no esser que fos per culpa nostra.

—I en tans d'establiments qui no tenen ni un centim de renda fixa; plens de veiets; a n'aqueix temps, en que s'or s'amaga tot asustat devall sa terra com un coní: no'ls ha faltat mai s'ausili d'es Bal·le celestial?

—No, Senyor. A vegades mos hem trobades per cert ben apurades; pero en aqueix casos extraordinaris feim us d'es darrè recurs.

En lloc de forçar-lo, feim supliques, ploràm i fins i tot li cantàm demanant-li que mos protegésque.

Llavors, una Germaneta, davant les meues supliques, va recità una cançoneta qui tenia la virtut d'atreure els ausilis del cel.

Per la seua senzillesa era digna dels cors candorosos que l'entronaven:

Oh dolç Sant Jusep!
La nostra alegria
Escoltau propici
La nostra oració

Bondadós rebeu
Les nostres pregaries
I de tots nosaltres
Teniu compassió!

Vertaderament me va commoure aquesta cançò, expressió hmit de la fe qu'els inspirava. El Sant Patriarca los devia escoltar segurament desde el cel; amb gran complacencia, i devia aixecar també fins a n'el trono de Deu amb la seua recomanació les pregaries que li enviauen.

Aquella Germaneta me contà llavors un parei de fets en qu'ella mateixa havia tocat ab ses mans la proteció de l'Omnipotent, protegint als pobrets per medi del Sant Fusteret de Nazaret.

A Cuenca, un hivern feia un fret tan horros; s'aigua se glaçava. Els veiets de tant de fret que tenien ses barres els-he saltaven cercant es foc de sa llar, a la casa no e-hi havia llenya ni ab que comprar-la; estaven en gran estretor.

Les Germanetes devers les 4 d'es capvespre s'en anaren a sa Capella i començaren a cantar a S. Jusep aquella cançoneta ab tota la fe que nodrien els seus cors angelicals.

Encare eren dins sa capella, quant tocaren a sa porta. Eren dues carretades de llenya que una bona persona enviava, perque s'havia donat compte qu'els veiets d'aquella casa de caritat tenien fret i havien de mester encajèrtirse.

N'hi e-hurà qui diràn qu'això es una casualitat, però jo dic que es un miracle. Això de casualitats be escau a n'es descreguts i a tots a n'es qui els-e falta s'aigo d'es Abril o sa saò des Maig, però per sa Providencia no e-hi casualitats.

Llavors sa Superiora me contà un fet pareut que li havia succeït amb un altra ocasió. A la casa aon se trobava no hi havia llenya; cada bogada costava 14 reals: un gran capital; allò no poria anar de cap manera. Va esser precis comanar a S. Jusep que duguès llenya, i li posaren sa mostra davant.

D'es cap de ben poc varen haver d'obrir ses portes per entrar dues carretades de llenya, una de cent quintàs i s'altre de xixanta, qu'enviaven dues persones caritatives.—Totduna varen llevar a S. Jusep sa mostra i li donaren ses gracies mes expresives.

Seria un mai acabar si haguessen de contar tots es favors rebuts del miraculo Fuster de Nazaret

Sa mateixa superiora encare me contà una partida de fets. Una vegada que unes Germanetes seues, a Santader, havien perdut es camí, quant anaven a a cercar llimosna, trobaren un homo ab una serra a n'es coll, qui despres d'averles ajudades a passar un riu i haverles mostrat es camí, els e desaparegué—

Un altre vegada ab fosca negra anant ella ab una altre Germana i el veiet que manava s'aset cap a una casa d'es camp qui segons deien estava ben enfora, varen perdre es camí; i quant no sabien que fer, varen sentir conversar darrera ells, i va esser un jove qui despres d'ajudar a n'es veiet a pujar demunt s'ase, se va oferí a acompanyarles; poc instants despres arribaren a sa casa aon anaven; lo que no se pot comprendre perque encara e-hi havia mes d'una hora de camí per arribar-hí.

Oh fe! I que de moltes coses pots fer! Sobre tot quant te protegeixen Bal·les de tanta d'influencia.

Però es segur que ja e-hi ha qualcú que tè mal de ventre de sentir tant de Bal·le, sense sebre d'aon ve que diguen Bal·le a S. Jusep.

Ido, teniu un poc de paciencia; e-hu vouren. Es un cuento, que sab tothom i que te sa seua gracia.

Diuen que una vegada, el gloriós Patriarca, va demanar a n'el Senyor un favor gros de tot, tan gros qu'el Pare Etern no el volia concedir.— Era un pecadorot qui a darrera hora s'havia aferrat a sa vara florida, i estava em-

penyat a enfilarse per ella fins a arribar a n'el Reina dels cels.

Quant l'espòs de la Verge Maria va sentir que li negaven aquell favor, diuen que se va entristí tant i tat, i va dir a sa seua dona:— Maria, anemmos-ne, perque aquí l'amo de la casa ja no mos fa cas.

La Puríssima, con esposa de gran humildat, no va dubtar en obeir a n'es seu espòs; pero quant s'en anava va pensar ab so seu fii, i naturalment, també el s'en volgué dur.

Fill meu, li va dir; anem ab ta Mare, que els bons fills no s'han de separar de les seues mares.

El Bon Jesus, va baixar es cap, i també ja's partit; però, antes, com a capità gloriosíssim li va apareixer que s'en havia d'anar acompanyat de tota la seua gent; i vat-aquí que totduna comensen a mouer-se totes les milicies del cel: martirs, confessós, verges, i fins i tot ets angels, arcangels i xerefins comensen a aletetjar, com qui preparant-se per aixecar es vol.

—Però, Uep, va exclamà el Pare Etern; que es això fill meu? que me vols deixar tot—sol? Qu'entri d'una vegada aquesta busca que me recomanes, i no sia cosa qu'e hi tornem.

I, ja e-hu crec, el caritatiu S. Jusep ja no se va tornar comprometre.... fins que n'hi ana un'altre desesperat, qui, arrepenit de les seues culpes, se va aferrà a sa vara.

Això, està clar, que no es mes que una rondaia, pero conté dues grans veritats; sa primera que S. Jusep es un sant qui escolta sempre lo que li demanen; i sa segona que sa seua influencia a n'el cel es tant forte com forts son es vincles qui l'uneixen a la Família.

Amb una paraula, S. Jusep ab sa vara ab sa mà, i es Ninet demunt es bras es un personatge qui amena molta força.

Convè, dones, aprofitar-la an aquest mal temps que atravesam, penjant-li p'es coll una petició, aixi com e-hu so len fer les Germanetes dels pobres, diguent li lo siguent:

«Oh Sant gloriosíssim, girau els vostros uis i mirau a n'es qui estam dins aquest euberginar, que es diu el mon aon negu s'entèn, perque tothom crida i tots tenen raó; es pobres volen fer se pell a n'es rics perque diuen que son uns egoistes; es rics volen fusellar a n'es pobres perque tenen per cert que son uns pòlisses: ab una paraula, que tots e-hi volen posar remei llevant d'enmitx es veinat de davant, sense tenir en comp e que es mal ve de dedins i cadescú el du demunt. Tirau sa vara en mitx de noltros i pegaumos un cop a sa closca a voure si obrimels uis i veim clarament que es camí, sa veritat i sa vida sols vos la duis demunt es braços, i que fora d'aqueix camí no e-hi ha mes que mort i desolació.

Vaja: feis lo que sabeu fer com a Bal·le de la Cort Celestial, que vos ho demanam ab molta de necesidat.

Adios figuera rotja,
jó me'n vatx a s'aubecó;
s'espigolera majó
a sa coua du es rellotje.

Altars Capelles y Temples

(Continuació)

Oratori-Capella de Sant Roch

Día 7 d'Octubre de 1907 se reuniren: Mestre Bartomeu Coll (ex-ferré d'ofici) D. Sebastià Gazà, Escrivá, D. Francisco Massanet industrial, D. Josef Durán delineant, D. Pere Morey ex-comerçant, L'amo'n Jaume Castelló (conductor de So'n Roqueta i l'infascrit Bartomeu Ferrá, ex-Mestre d'Obres, tots vehins de So'n Roca, amb Mossen Joan Juan, prevere de l'iglesia de la Vileta, comunicant-se l'idea d'alsar un centre d'Ensenyansa dominical de párvuls, junt a un Oratori públic, an el ante-projecte presentat p'el derrer de dits convesins fou acceptat; i acordaren gestionar l'adquisició d'un solar avinent, invitar als propietaris d'aquells contorns per que tots e hi contribuïssin, i participar son projecte demanant consell al Illm. Sr. Bisbe de la Diócesis.

Día 20 de Novembre del dit any, designat un solar confrontant amb el camí, que va desde la Vileta a So'n Inglaterra, passant p'els establiments de So'n Roca, al costat de So'n Ximelis, i té d'extensió 40 destres. Dits vesins propietaris D. Jusep Durán i l'infascrit, en nom de tots els altres se comprometeren a adquirir per cent duros aquell solar que, mitat a cada banda, dins propiedat dels germans Rosselló; se convengué en inscriure'l a nom del Illm. i Rvm. Sr. Bisbe de Mallorca, puis se li cedia dit solar a fi d'alsar-hi dita Escola-Capella.

Practicades les diligencies necessaries, dia 6 de Septiembre de 1908, el Molt Illre. Sr. D. Antoni M.ª Alcover Canonge i Vicari General de la Diócesis, benehí i posà la 1.ª pedra havent-se formada una Obreria de la cual fou president D. Sebastià Gazà, Conciliari D. Joan Juan Pre. i l'infascrit, Secretari.

Tenia el solar, adquirit 80x66 metres ahont se posà Escola de párvuls i de nines, a càrrec de les Monges de St. Vicens de Paul, mallorquines) ja n'hi havia, fa una trentena d'anys, dins Mallorca.)

Aprofitant el desnivell del terreny i l'abundancia de pedra viva amb la que se contava per obrar les parets; aquestes se pujaren desde els fonaments fins al pis de la Capella (1) de mamposteria ordinaria caretjada i argamassada en son exterior, amb les branques i llindes de portals i finestres de pedreny de marés; així com tota la resta de parets i arcades amb sos pilars i cornises.

Es pis de dita Capella sa construí de bigues de ferro amb ses corbades de ciment; i ses teulades de llenyama da i perllongues de fusta, amb rejoles de Manacor sobre les que hi seuen teules planes, simulant per baix, un enteixinat regular amb netadat de formes, senzillesa i solidesa.

La superficie cuberta resulta ser de uns 230 metres quadrats, havent-se deixada una placeta anterior i un corral posterior adjunt a les dependencias de l'escola i del dormitori de les Mestres (2). A més s'ha ocupada una trinxeta, cedida p' els senyors dits,

(1) Així com vaig projectar l'iglesia del seminari de Palma, volguent aprofitar el desnivell entre la plassa de Sant Jeroni i el carrer de Sant Alonso; puis jo pensava que son semi-soterrani servís per una cripta hont els alumnes poguessin fer exercicis gimnásticos, i aprendre cerimonies litúrgiques; a més de servir per depositar-hi el cadáver quant esdevengués la mort d'un seminarista victima de malaltia infecciosa; pues se podria treure directa i facilmente per dita placeta.

(2) Aquestes son: un menjadoret i una cuina amb son rebostet (que ara estàn instalats provisionalment en el local de la bugaderia) interin se puga construir en la trinxeta de solar que's confrontant amb terré de So'n Ximelis, fou cedida per la senyora d'aquella possessió.

regularisant l'espai remanent derreta tot l'edifici, i s'ha adquirit fa poc la tanca entre el camí públic i la fatxada al mitjorn, que confrontant amb un terradet, ha de servir per aixamplar l'hortet de les Mestres i per esplai de les nines i dels pàrvuls, degudament separats. En l'esquefada angular, que dona a la plassa, se deixà l'entrada principal a l'Escola-Costura, que està surmontada per l'escut episcopal esculat de pedra de Santany, com-e tribut de justa memoria al qui fou principal benefactor d'aquell establiment relligiós de cultura i ensenyansa cristiana.

Dita entrada (segons projecte estudiant desde el comensament de l'obra) ha de partir de la plassa entre l'iglesia-Oratori i la Casa feta per guardar-hi arreus de conró i materials de l'obra; ha de ser devallant amb rampa còmoda, dreta al terradet indicat i a la porteria d'ingrés a les Escoles, a més de servir a l'hortet, que se reservin les Mestres relligioses, i a l'habitació de la Guardiania, quant se consider necessària.

La distribució en planta baixa es aquesta:

1. Sala d'espera per infants i ses mares.

2. Sala per nins, ben oretjada i clara que cau sote el primer cos o bras del Oratori, amb un quartet adjunt depòsit de mobiliari, i comunicació amb la Sala Major destinada a les nines.

3. Aquesta sala, a més de l'ingrés, té dues sortides amb portals a nivell, del terradet d'esplai, i quatre finestres per claror i ventilació. La sala dels nins ne té dues (el nord i el mitjorn).

4. Una pessa de pas que surt an el corrallet amb tota independència, hont hi ha els escusats.

5. Una altra pessa que se pot utilitzar, per una part, com-e menjador dels pàrvuls que, per lo distant de sos domicilis, o en dies de mal-temps hagin de dinar de lo que portin en sos respectius panerets, i l'altre part pot servir per depòsit de taules d'escriure, banquets i canestretes.

6. Per medi d'una bomba se trèu del depòsit construït baix del pis de la sala gran, l'aigua necessaria per beure els pàrvuls i per la netetja de lessales.

7. Pas de comunicació amb el menjador, cuina, rebostet i bugadaria propis en l'habitació de les Mestres, com també els seu hortet i corral posteriors. Desde s'escaleta que va al seu dormitori (devall l'altar major) se va també al seu lligador i a un quartet (allogament de malaltes). En demés: arriba per la mateixa escaleta al pis del Oratori públic (3).

Palma 10 Agost 1915.

BARTOMEU FERRÀ.

(3) Abans de descriure aquesta Capella pública, vull consignar per bona recordansa i just agrahiment, suposat fa anys está disolta l'Obraria d'aquell establiment s'Ensenyansa popular relligiosa, que aquesta Escola episcopal es una de ses moltíssimes empreses iniciades i acabades per l'eminent Bisbe de Mallorca Sr. D. Pere Joan Campins, de santa memoria; i jo, assumint la representació dels pocs benefactors que promogueren aquesta gran millora per el benestar del poble, sens haver-se lograt la protecció del nostre Municipi; aprofit l'ocasió per consignar una vegada més que la cultura, tant de pics ponderada i escainada per la premsa de Palma, se deu casi exclusivament al nostre estimadíssim i anyorat Bisbe Sr. Campins que en gloria sia.

Esper i confii que l'actual Superior Autoritat Eclesiàstica, en el setè aniversari de la bendició de la 1.ª pedra, se dignará benehir solemnement dit nostre Establiment, puis está acabat en tot lo essencial.

Escollau i oireu

N'hi haurá molts qui no haurán sentit parlar mai d'En Jusep Rodriguez de la Peña.

Idò haveu de pesar i creure que aquest senyor es un gran escritor periodista dels nostros dies, republicà, radical *ex-terruista* i ex-director del *Radical*; tot això son títols qui li donen molta de autoritat per lo que mos conta de sa vida i miracles del qui va esser un dia es seu caporal i mestre.

Escollau lo que diu i oireu coses de lo mes gustoses:

Lerroux i sa Neutralitat

Quant començá sa guerra, sa *Gaceta de Colonia* va publicar sa noticia, de que Espanya estava obligada a enviar a l'Àfrica un exercit de cent mil homos, per substituir an es que es francesos se'n haurien de dur d'allà per gordar a ca-seua.

L'*Epoca* recuí aquesta noticia tan alarmanant i oficiosament la negá a les seques. Això era dia 30 de Juriol. L'endemá el *Radical* orgue d'en Lerroux, se declarava partidari de sa neutralitat i dela:

«L'*Epoca* nega lo que diu la *Gaceta de Colonia*, i, vertaderament mos tranquilzaria lo que mos diu, si no sabessem ja de memoria lo que signifiquen ses negatives ofioses».

Copiava llevar lo que deia l'*Epoca* i afagia:

«No mos tranquilza del tot sa negativa de l'*Epoca*; sa fama que tenen es nostros governants no les favoreix de los més perquè mos fiem en ses seues paraules. No basta que Espanya vulgue conservar sa neutralitat; es necessari que aquets estadistes de per aquí hagin tengut sempre en conte aquest vehement desitx des poble espanyol.»

Vat-aquí, idò sa posició que adoptava el partit radical an es pricipi de sa guerra europea. Sa declaració la vaig redactar amb sa meua propia má i aparagué, com article de fondo del *Radical* que llavor dirigiem, dia 31 de Juriol de 1914.

Com que vo'em que mos tenguen per homos que diuen sa veritat, are no volem assegurar, perquè no mos recorda, si an aquesta declaració la ferem després d'haver-la acordada amb en Lerroux; lo que si recordam ben bé que en Lerroux va estar conforme amb ella i no la desautorizá.

Com la cosa anava cada dia prenguent força, pensárem que seria una bona época per donar impuls an el periódic i començárem a reunir-mos cada de cap-vespre an els iardins de s'hotel, aon en Lerroux ensatava cada dia un parei de botellas de champagne.

—Aquesta guerra, —deiem an en Lerroux, —va a capgirar seus dubte moltes de coses. Una de ses que poren canviar-mes es sa Prensa.

—Bé, feis voltros —respongué en Lerroux, —un plá. A mí no mes me toca treure es dobbés.

—Jo tenc una máquina —digué un des presents —sa que fa servir are es diari no serveix. Sa que jo li oferesc es una bona rotativa; está subastada però, sis mil pesetes basten per treurer-la de sa subasta.

—Bé, contin amb ses sis mil pesetes.

—Ademés, faria falta qualche mica de propaganda perquè es periódic es mort, i necessita millorar es servici.

—Lo primer que hi ha que fer —diguérem noltros —es pagar a sa Redacció. No hi ha que exigir cap sacrifici an es redactors sense que les donin es seu sou qué ademés es mesquí. E'hi ha qualche redactor qui guanya quinse duros i fa sis mesos que no n'ha cobrat cap; i n'hi ha que no les han pagat res fa un any i mig.

—Així no es possible fer un periódic —exclama s'homo de sa máquina su-

bastada—Lo raro i ben raro és que encari venguin a traiaiar.

—Venen amb s'esperança de que qualche dia cobrarán però ni hi ha disciplina ni autoritat suficient per demanar-los un esforç.

—No es possible —respongué s'altre.

En Lerroux escolta aquesta conversa fent ceies, com sol fer sempre que li parlin de pagar.

—També e-hi ha que tornar a suscriurermos a l'agencia Fabra, qui mos va retirar el servici fa dos anys, perquè no pagavem.

—Creu vosté que aixó serveix per qualche cosa? —preguntá, en Lerroux.

—No hi ha dubte; el servici de s'Agencia es indispensable. Encare que tenguem corresponsals; sempre les fugen coses interesants i tot.

Lerroux discutí aixó una bona estona fins que a la fi va accedí.

—Bono, envii a s'Agencia que les torni servir i los pagaré ets atrassos. Seguïrem parlant des plá de reformes i a la fi en Lerroux preguntá.

—N'hi haurá a bastament amb vint mil duros.

—Ja es segur que amb vint mil duros se poren fer moltes de coses però si les desembutaquen amb una o dues vegades

—Perfectament; jo are mateix, tenc vuit mil pessetes; es tot es meu capital, però están a disposició des plá que acaben de fer.

Dins tres o quatre dies vorèm; jo cercaré es dobbés.

Lerroux quedá pensant i aixu-així exclamá:

—I pensar jo que es periódic m'ha costat ja vuitanta mil duros!

—Sí, però los ha donats gota a gota i sempre amb retrás.

—Amb aixó es vosté injust —li respongué es seu secretari —Es periódic es ver que li ha costat més de vuitanta mil duros, però vosté no se fica que aquest mateix periódic li ha produït aquests vuitanta mil duros, i tot lo de més que ha gastat vosté per viuret Sense es periódic no hauria pogut emprendre la major part des negocis que ha empressos.

Lerroux va fer com que hi consentís.

—Així es idò, que es periódic e-hu produeix tot i consumeix una part; aixó es sa veritat —digué es secretari.

—Bono, deixem aixó —replicá en Lerroux an-e qui no agradaven aquestes completes —Quedam —va dir girant-se a s'altre que vosté necesita sis mil pessetes per treure sa máquina de sa subasta, no es aixó?

—Tot-d'una que tenga ses sis mil pessetes, duc sa máquina.

—Les tendrá vosté —acabá diguent en Lerroux.

Beguérem ses derrerres copes i s'aixecá sa sessió quedant convocada per l'en-demá.

Aquell mateix vespre Lerroux pujá a sa redacció.

Avui de cap-vespre he pensat una cosa —nos va dir.

—Sobre qué?

—Fer un article, firmat meu, qui se tituli d'aquesta manera: «Sa pau dependeix d'Espanya».

Com no comprendrem bé aixó mos quedárem mirant-lo.

—Sí, senyor —explicá en Lerroux —Espanya crida tots es pobles llatins i ses repúbliques ibera-americanes i proposa un armistici. De s'armistici en pot sortir un tribunal árbitre per arreglar ses diferencies de ses nacions pero amb pau. Si Alemania no hu vol, tot-hom contra Alemania; si no hu vol Inglaterra, tot-hom contra Inglaterra, i si es França sa qui no hu vol tot-hom contra França. Que li pareix?

—Molt bó —responguérem — però tenguin en conte que ets alemans son a Charleroi i se'n van cap a París.

—I qué? No li pareix que aixó es pot fer?

—Qui sab! Com que tot lo mon está loco! De totes maneres deu vosté haver de fer aviat aquest article: tindrà un exit.

—Sí, sí, vaig a fer-lo.

**

De cada hora es telegrams sonaven un nou avans d'ets alemans qui passaven per Bèlgica com una ratxa de vent.

L'en-demá rebérem ses primeres fuies d'en Fabra, i quant vérem es combats de Namur Lieje i Charleroi anàrem a veure en Lerroux per donar-li conte d'aquestes noticias.

Atrevesàrem es jardí qui separa sa Redacció de s'Hotel i arribàrem an es despatx d'en Lerroux qui tenia sa porta tancada. Ubrirem sa portella i tot-d'una tornarem a tancar. En Lerroux estava assegut a un sofà i xerrava amb veu baixa amb s'homo de sa máquina subastada.

Quant vé que tornavem arrera en Lerroux nos crida:

—No, no; passi vosté. Vosté pot passar.

Entràrem i nos asseguérem a una butaca davant es sofà.

Tot-d'una en Lerroux continuá sa conversa interrompuda.

—...Idò sí; jo me'n vatx i dic an en Viviani. «Tenc dos periódics; un a Madrid i s'altre a Barcelona. Som es caporal d'un partit qui té representació dins molts d'Ajuntaments, Diputacions i dins ses Corts. Jo amb sos meus dos diaris puc fer una gran propaganda a favor d'ets aliats i sobre tot de França» Creu vosté —demaná en Lerroux — que no m'ajudarán?

—Ja e-hu crec!

—«Tenc dos periódics però me falten medis per donar-los un gran impuls; es medis les té vosté: son es dobbés». Ja pot veure vosté s'importancia que tenen es dobbés p'es francesos i mes ara.

—Estic segur que li donarán tot lo necessari —digué aquell homo —i ademés li quedarán agraits.

—Jo conec en Viviani, —digué en Lerroux —va venir a s'inauguració de sa Casa des poble de Barcelona. Ademés li demanaré que me mantengue un corresponsal de guerra dins s'Estat Major. I aquí porem fer una intensa propaganda demanant que Espanya se posi an es costat de França. No vos ho pareix? —exclamá girant-se a noltros.

—Aixó té una inconvenient —responguérem.

—Quin?

—S'impopularitat. S'opinió pareix que está resolta a sostenir sa neutralitat.

—Ca! —respongué en Lerroux —A Espanya no e-hi ha opinió. Si nos proposam intervenir feim girar s'opinió dins dos mesos.

—No hu sé —diguérem noltros —Aixó es un cas de vida o mort i pareix que la gent encare té instint.

—Res, res; amb aixó está vosté desorientat.

—Sí, sí; vosté está desorientat —repetí aquell homo de sa máquina subastada —Amb dobbés se fa de tot.

—De manera que ja no fá vosté —demanarem an En Lerroux —s'article de «Sa pau dependeix d'Espanya»?

—No; he pensat una altre cosa. Faré un altre article qui mos convé més. Ja li enviaré.

—Quant vosté vulga.

**

Dos dies després mos enviá en Lerroux s'article. I vos assegur que no era cap article de retóriques a favor de sa pau, sino una exposició sentimental a favor de sa guerra. Se tractava d'embarcar a sa nostra nació a una aventura posant-la d'una manera resolta an es costat de França an-e qui pretenia Lerroux unir sa sort d'Espanya.

Antes d'enviar-los a s'imprenta sel lletgirem tot per satisfer sa curiosi-

dat des redactors i d'uns quants correli-gionaris qui estaven presents.

Un d'aquets, guardia municipal, ple d'entusiasme exclamà:

—Quin tio més valent que es aquest Lerroix?

—Sí; amb sa pell d'ets altres—remu-gà un redactor.

Això ocorria dia 9 d'Agost. L'endemà surtia s'article d'en Lerroix cap a França, i a darrera i amb sa mateixa brúxula desapareixia ell dins automovil i amb ses vuit mil pessetes. Aquell mateix dia feia ses primeres declaracions intervencionistes a un redactor del Mundo.

Dia 19 publicà es *Diario Universal* s'article «Neutralidats qui maten», i dia 26 un altre article d'en Lerroix a favor de s'intervenció calificant sa nos-tra neutralitat de covardia.

***

Una casualitat li presentà, mentres era a París, ocasió de fer unes declaracions a un redactor de *Le Journal*.

Foren terminants i definitives. Sa neutralitat d'Espanya era una covardia. Els Espanyols no eren neutrals sino neutres...

Mentres tant ets exercits de von Kluck avançaven com un fibló per dins Bèlgica i posaven peu dins França.

França se sentia commoguda de sant terror i s'opinió espanyola s'afirmava cada vegada més en so desitx de sa neutralitat.

Quant arribaren a Madrid ses declaracions d'en Lerroix la gent comença a vomitar indignada contra en Lerroix qui era a les hores s'afrenta de sa Patria i la posava en perill. Llevonses comensaren a Madrid ses primeres manifestacions contra en Lerroix.

Quant tornà de França li succeïren aquella partida de topades que arribaren a posar-lo en perill de perdre la vida, i que li feren prendre tantes precaucions per un si acàs.

SAREFILL

Sa Maneta de Plata

(Segueix).

I heu de creure i pensar i pensar i creure que arribà es darrer dia de s'any que el Rei havia donat per que es qui se volguessen casar amb sa seua fia, li presentassen es palau llest, que fos com es del Rei; i picapedrers, fusters i ferrers que feien es palau d'En Bernat perderen es coratge de tot, perque, per més que s'eren desturmellats cuidant a caure morts fent feina de nit i de dia per deixar es palau llest, per molt si el tenien a mitges astes. Aquells homos ploraven com nins petits, veient lo malament que quedaven.

I lo bo era que En Bernat, que an-es parèixer havia d'estar més trist que tots es mestres, anava lo més xaravell-lo, i no s'aturava de dir-los:

—¡Coratge, grans beneits! No hàieu por de res! Sa feina que hi heu feta, vos serà pagada fins a doblar i maia!

—¡Peró senyor! deien es mestres, ¿i com vossa mercè porà presentar es palau an el Rei demà dematí si just està mig fet?

—Deixau fer s'ansi per mí! deia En Bernat. Ja me'n desfaré! no hàieu por! Los paga a cap de tornai tota sa feina que hi tenien; i regala a cada mestre una dobla de vint en pessa per beure, a cada fadrí una doble de dotze lliures, i a cada marobra una de sis, perque se'n anassen contents i gojosos.

I ja hu crec que se'n hi anaren, fent-se creus de sa casta d'homo que era En Bernat.

Peró a on e-hi havia més mal de ventre de tot allò d'En Bernat era a Ca'l Rei i entre tots es senyors de la Cort.

Lo que's diu es senyors n'estaven contents ferm de que aquell estern que negú sabia de quines egos venia, no hagués pogut acabar es palau, perque

així ja no l'haurien de veure genre del Rei i no li haurien d'estar subjectes com vassalls es dia que el Rei hagués fet es darrer badai.

Qui li sabia greu així meteix que En Bernat no hagués acabat es palau, era sa fia del Rei perque En Bernat li era entrat per s'ui dret veint-lo tan bell jove, tan ardit, tan llevent i que menatjava es diners a cosses, com si en tengués més que no en volia.

El Rei amb una partida de senyors grossos de la Cort vel-laven a sa carrera del Palau lo que faria o deixaria de fer En Bernat amb sos seus picapedrers, fusters i ferrers, suposat de que no li havien acabada s'obra. I, com veren que los abreviava i los pagava lo que hi tenien i que aquells homos se'n duien ses eines, cadascú ses seues, a punt de no tornar-hi pegar, el Rei no pogué pus: s'aixeca i ¡cap an En Bernat! i tots es senyors de la Cort darrera darrera!

Com En Bernat veu que el Rei anava cap ell, li surt a camí, i ja l'ha es-comès amb aquestes:

—Bones tardes tenga, senyor Rei! ¡Que no se molest de venir! Bones cames tenc jo, gracies a Deu, per excusar-li ses passes!

—Aixó no és molestia, hom! diu el Rei. Es que com he vist que abreviaves ets homos i que se'n duen ses eines i es teu palau no està acabat, volia sebre quins comptes són es teus.

—¿Quins vol Vossa Reial Majestat que sien? diu En Bernat

—Jo no vui res, diu el Rei. Jo no-més demàn.

—Idó es meus comptes, diu En Bernat, són d'entregar-li demà es palau per que Vossa Reial Majestat m'entrec sa seua fia.

—A poc poc! diu el Rei. Ses dictes que vaig fer eren de que m'havien de entregar un palau com es meu, no a mitges astes com està es teu, sino acabat de per tot.

—Així fas comptes d'entregar-le-hi, senyor Rei! diu en Bernat.

—¿I quant? diu el Rei. ¿Es dia del Jodici final?

—Ca, senyor Rei! diu En Bernat! Una mica més dejorn.

—Però es pactes són, diu el Rei, que el m'has d'entregar demà, per porre-te casar amb sa meua fia.

—Per això és, diu En Bernat, que esperaré a entregar-le-hi demà dematí. Me diga an-e quina hora el voldrà rebre.

—¿I tu a poc poc, diu el Rei, que te voldràs riure de mí i de tota la meua Cort?

—Senyor Rei, diu En Bernat, aquí no hi ha res de riure. I, si m'ho permet, li diré una cosa?

—Diguès! diu el Rei.

—Idó trob, diu En Bernat, que ja no n'hem de parlar pus de tal andarivell. Val més que parlin es fets que no sa llengo. Li he dit que demà dematí li entregaré es palau llest. Si l'engàn, que'm fassa tajar es cap i es coll; i si no l'engàn, que me don sa seua fia, tal com diuen ses dictes.

—Conformes! diu el Rei. Idó fins demà dematí a sortida de sol, aquí mateix!

I ja ha girat en coa i amb ell tots es senyors de la Cort cap a sa carrera del Palau! I tots no se donaven raó a ses barres tirant fisconades an En Bernat, tractant-lo de boig i de babaluet i de carabassenc fins an es darrer grau.

En Bernat prou que els-e s'escoltava de davant ca-seua, i deia amb ell mateix:

—Ja pot esser que hi romanguen atxul-lats demà! Vos he de deixar senza polsos, com som Bernat!

—¿I què fa ell? Se passetjà per davant ca-seua d'un cap a s'altre fins que va veure tranzitar gent p'es carrer, fins que va veure llum a cap casa, començant per ca'l Rei.

Amb això se feren les deu, se feren les onze, se feren les dotze; i, com En Bernat ja no va veure una ànima p'en-

lloc ni un llumet que era un llumet a cap finestra de ca'l Rei ni d'altra casa, se treu sa *maneta de plata*, i tot d'una sent sa veu que li deia:

—¿Què demanes! Demana lo que vulgues i te serà accedit!

—¿Què deman? diu En Bernat. Que aquest palau mig fet romanga llest de tot en trencar auba.

I heu de creure i pensar i pensar i creure que, encara no hagué acabades de dir En Bernat aquelles paraules, com esclatà dins aquell casal un gros talabastaix d'eines de picapedrer, fuster i ferrer, i allà ses parets que no estaven aixaubades se revestien totes d'un aixaubat ben fi; ses finestres i portals que los faltava s'obratge de llindes i rebranques, el rebien cop en sec, i era un obratge que valia uis per mirar; an es paladars de totes ses sales i quadres s'hi enfilaven uns enteixinats de lleynyam vermei d'allò més alt de punt; a tots es portals i finestres hi compareixia i s'hi aficava un portam encoixinat d'allò més preciós, que clovia de lo més bé—I assetsuaixí comencen a venir esbarts de mobles: llits amb cobricel i sensa, amb pilars i capsalera i de tela, tots amb sos seus matalassos, marfagues o marfagons, llensols, vànaves, coixins i coixineres, guarda-robes, calaixeres, taules, llentions, llumeneres, llums d'encruia, canelobres, candelers, salomons, vases amb vidres, teles pintades, cadires de repòs, encoixinades i sensa encoixinar, amb brassos i sensa brassos, engonsadores, tabulets, canapès, sofans, cortinatges, catifes i demés xirimindangues que hi sol haver a ses cases de senyors grossos ben moblades, a on no hi manca un amèn.

I lo gustós era que cada cosa d'aquelles se'n anava tot dret a posar-se allà on feia fretura.

No en volgueu sebre pus: com trencava auba, es palau d'En Bernat romangué re de llest de tota sa feina de picapedrer, fuster, ferrer, escultor i pintor, i tot moblat i endiumenjat de tot quant vos pogueu imaginar. Per habitar-hi no havien de fer més que entrar i penjar es capell.

El Rei no esperà aixecar-se que el cridassen. A trenc d'auba pega cossa an es llensol, i lo mateix la Reina i sa seua fia i tots es senyors de la Cort. Amb quatre gradades se vesten, se renten i diuen es *Pare-nostros* i ses demés devocions que tenien de costum, i surten defora, segurs de porre-se riure a esclata bufetes d'En Bernat.

Giren sa vista an aquell palau que sa nit passada l'havien vist tan enrra, que no estava gaire més de mig fet, i el me veuen llest i acabat per tots es vents, amb persianes, vidres i portes a tots ses finestres i portals, tot aixaubat i amb tot s'obratge corresponent.

El Rei, la Reina, sa seua fia, tota la Cort, romangueren senza polsos, de pedra; esglaiats davant aquell dimoni de palau, nou fiamant. Tots se'n feien creus, i se deien uns amb altres:

—Però ¿com pot esser això? Anit passada casi no estava mig fet i ara ja està tot llest i acabat? Com s'ho haurà fet aqueix dimoni de Bernat? ¡O té part amb Deu o amb el dimoni!

Amb això surt es sol, i En Bernat obri es portal major de pint en ample, se posa damunt es portal, fa se cortesia an el Rei, a la Reina, a la Princesa i a tota la Cort; s'hi acosta, i tot ceremoniós diu:

—Senyor Rei, vetassí llest i acabat es palau que me vaig comprometre a entregar-li dins un any. Que el se mir de prim compte per dafora, per dadins, per baix, per dadalt, per tots es vents que vulga, i me diga si és o no és tan bo com es seu!

El Rei se posa a mirar-se de prim compte es palau d'En Bernat per dafora, per dadins, es baixos, ets alts, totes ses sales, quadres, cambres, alcoves, auberjons, amb tots es mobles i demés arreus, fins que diu:

—Bernat, tu has guanyada s'acció:

tu m'has presentat un palau com es meu. Ses dietes deien que aquell que me presentaria dins un any un palau així, se casaria amb sa meua fia; tu m'has presentat tal palau, tu seràs es venturós, tu te casaràs amb sa meua fia; t'hi pots casar demà mateix.

—Idó demà mateix, senyor Rei! diu En Bernat.

—I tu que hi dius? demana el Rei a sa seua fia.

—Jo, diu la Princesa, mai desfaré sa paraula de Vossa Reial Majestat.

¿Què me'n direu? Ell aquell dia en-rengaren tota sa cosa, i lo endemà se feu s'esclafit, se casaren En Bernat i sa fia del Rei, i vengà un dinar de nos-ses gros ferm, i un ball ben rabiós, i festa i sarau per llarc.

E-hi va haver set dies de festa, i es darrer dia En Bernat convidà el Rei i la Reina i tota la Cort a dinar an es seu palau.

Tots varen dir que no hi farien falta; i es vespre, com se colgaven En Bernat i sa fia del Rei, aquesta li diu:

—Bono, ¿i com mos ne desfarem demà amb so haver de donar dinar a tanta de gent de compromís?

—No tengués ansia de res! diu En Bernat. Tu que coneix més es gust de tota aqueixa gent que hem de tenir, ja me diràs quins aguiats vols, i jo t'assegur que tots les tendrem a punt, en esser s'hora.

—¿I no vas de berbes ara? diu sa fia del Rei.

—¡Ara és hora de berbes! diu En Bernat. Tan poc de berbes vaig ara, com poc e-hi anava fa vuit dies quant vaig prometre a ton pare que lo endemà li entregaria es palau llest i acabat.

—I ¿no m'enganes, Bernat? diu sa fia del Rei? ¿I tu amb sos teus enginys sensa cap cuiner, mos sabràs treure un dinar de primera, com pertoca donar-lo a sa gent que hem de tenir demà?

—Com jo te dic, diu En Bernat, que romandrà tan bé com e-hi vaig romandre fa vuit dies amb so presentar es palau a ton pare, estigues ben descansada i no'n tengués cap mal-de-cap.

Amb això s'acabaren de colgar, i en nom del Pare idel Fill i de l'Esperit-Sant, se tomben dalt es llit, sa són los clou ets uis i al punt dormiren com el peix dins l'aigo.

Dissapte qui vé veurem, si Deu ho vol i Maria, com se'n desfeu En Bernat d'aquell dinar i altres coses ben festes que li succeïren, com manco s'ho esperava.

Secció local

Ell ara ja no és el nostro bon amic D. Juan O'Callaghan es notari encarregat de ses dues Notaries i Arxiu de protocols de Manacor de dia 10 del corrent ensà, sino es Notari de Felanitx, D. Juli Fermí Quiñones, que mos fa a sebre que té es seu despatx a ca's Procurador don Bernat Morey (*Cet.e*), carrer de l'Estrella, n.º 12. Agrafm an el Sr. Quiñones s'a-fenció que ha tenguda de fer-mosho a sebre.

Diumente passat a sortida de sol esclatà un fibló de vent, llamps, trons, aigo i pedra, de lo més ferest que se fos vist mai, començant devers *Ca'n Cabey* i seguint per So'n Mesquida, Sa Murtera, Bellver, So'n Barba, So'n Binimelis, So'n Peretó, So'n Negre, Ca Na-Berga, So'n Crespi, So'n Manxo i es Coll. Per allà on passava feia benes ets abres, sobre tot figueres. Sols Deu del cel sab es maig que va fer. El Bon Jesús mos assistesca i mos alliber de desgracies. Amèn.

Es nostro Rt. Sr. Rector ha convidada la gent a anar en pelegrinació an es Santuari de Cura (Puig de Randa) es segon diumente d'octubre per celebrar es VI Centenari de la mort del Bt. Ramón Lull, i ha dit que sa festa de tal Centenari se farà a la Parroquia en tenir sa figura del Beat l'ista i posada an es retaulle amb s de Bta. Catalina Tomàs. Trobam que tot això està molt ben pensat. ¡Hala, manac-rins! no hi fassau falta an aqueixa pelegrinació a Cura es segon diumente d'octubre!

Diumente perderen p'es Camí des Port un bolic de roba. Es qui l'ha trobat i el vol dur an es Repartidor de LA AURORA, li donaràn una pesseta de tropis.

Demà a la Parroquia hi ha festa de St. Llorens.

Tipo-lit. de Amengual y Muiñaner